

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Голова приймальної комісії  
В.о. ректора ДБТУ

*А.І. Кудряшов*

«25» *березня* 2025 р.

**ПРОГРАМА**

фахового вступного випробування  
для здобуття ступеня освіти Магістр  
на основі НРК 6 та НРК7  
з відповідної спеціальності

|                  |                                                                         |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Галузь знань     | <b>Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»</b> |
| Спеціальність    | <b>Н6 «Ветеринарна медицина»</b>                                        |
| Освітня програма | <b>Ветеринарна медицина</b>                                             |

Харків 2025

## ЗМІСТ

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| Загальні положення.....                                           | 3  |
| 1. Вимоги до рівня підготовки вступників.....                     | 5  |
| 2. Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін..... | 7  |
| 3. Критерії оцінювання фахового вступного випробування .....      | 9  |
| 4. Порядок проведення фахового вступного випробування.....        | 10 |
| Рекомендована література .....                                    | 11 |
| ДОДАТОК Зразок «Екзаменаційний білет».....                        | 12 |

## ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти, освітнього ступеня бакалавра - 6 рівень НРК (далі – НРК6), освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) – 7 рівня НРК (далі – НРК7)).

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 (НРК7), яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» (освітня програма «Ветеринарна медицина») можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (НРК6), магістра (спеціаліста) НРК7) з відповідної спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на базі здобутого раніш ступеня освіти бакалавр (магістр), освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст з відповідної спеціальності, наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою ректором ДБТУ.

Програма фахового вступного випробування складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою магістр за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст з відповідної спеціальності, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина».

**Мета вступного фахового випробування** полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем магістр на спеціальність Н6 «Ветеринарна медицина» та допуску до участі у конкурсному відборі.

**Умови проведення вступних випробувань.** Фахові вступні випробування проводяться в письмовій формі (тестові завдання), у вигляді іспиту очно або дистанційно. Іспит в письмовій формі проводиться не менше, ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова фахової комісії згідно з розкладом у день іспиту. Під час складання іспиту очно члени комісії відмічають правильність відповідей в аркуші письмової роботи, який по закінченні іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

## 1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового вступного випробування допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітнім ступеням бакалавра (магістра) або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом з відповідної спеціальності.

### **Вступник повинен знати:**

- методи дослідження тварин, техніку і послідовність їх застосування при дослідженні окремих органів і систем, симптоми при різних захворюваннях тварин, особливості дослідження окремих органів та систем;
- основи хірургічної патології, видову реактивність тварин, причини та умови виникнення хірургічних хвороб, патогенез і морфо-функціональні особливості перебігу хірургічних хвороб методи їх діагностики, лікування та профілактики, умови хірургічної патології окремих ділянок тіла тваринного організму, його органів і систем, місцеві особливості виникнення і перебігу захворювання, диференціальна діагностика, лікування та профілактичні заходи;
- особливості статевих органів самок і самців різних видів тварин, фізіологію і патологію процесів запліднення, вагітності, пологів, післяпологового періоду, діагностику вагітності; оперативне акушерство, неонатологію та мастологію, штучне осіменіння і трансплантацію зародків у сільськогосподарських тварин, неплідність тварин і її профілактику;
- види та методи терапії, правила лікування тварин і терапевтична техніка, загальну профілактику хвороб тварин, спеціальну патологію, терапію і профілактику внутрішніх хвороб тварин: хвороби серцево-судинної, дихальної, травної, сечовидільної, нервової та ендокринної систем, хвороби системи крові, обміну речовин, особливості перебігу хвороб молодняку, сільськогосподарської птиці, хутрових звірів, дрібних свійських тварин;
- поняття про інфекцію та імунітет, вчення про епізоотичний процес та епізоотичні вогнища, методи аналізу епізоотичної ситуації та еволюцію інфекційних захворювань, принципи профілактики, ліквідації інфекційних хвороб та ветеринарну санітарію з дезінфекцією, епізоотологічну характеристику та особливості прояву окремих хвороб, їх діагностику та систему протиепізоотичних заходів при інфекційних хворобах загальних для декількох видів тварин, хворобах жуйних, свиней, коней, птиці та молодняку;
- основи загальної паразитології (біологічні основи паразитизму, вчення про інвазійні хвороби), паразитичні найпростіші та хвороби які вони викликають, гельмінти і гельмінтози тварин та людини, паразитичні кліщі і комахи, ектопаразити тварин.

### **Вступник повинен вміти:**

- розв'язувати завдання та проблемні питання у галузі ветеринарної медицини стосовно безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин, профілактики і діагностики їх хвороб;

- проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу;
- використовувати патолого-анатомічні методики діагностики незаразних та заразних хвороб тварин;
- розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин;
- використовувати методи досліджень, що застосовуються у ветеринарній медицині;
- планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби;
- планувати та розробляти стратегію проведення профілактичних та лікувальних заходів незаразних та заразних хвороб тварин;
- застосовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності;
- грамотно застосовувати і використовувати лікарські засоби для лікування хвороб тварин;
- проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

## **2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН**

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» містить основні питання за наступними темами:

1. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин. Анатомія і фізіологія статевих систем самок і самців. Природне і штучне осіменіння. Техніка штучного осіменіння самок і методи підвищення заплідненості. Особливості утримання, годівлі і використання плідників. Фізіологічні основи і методи отримання сперми. Фізіологія і біохімія сперми. Методи оцінки якості сперми. Технологія розбавлення, зберігання і транспортування сперми. Трансплантація ембріонів. Запліднення, фізіологія та діагностика вагітності. Патологія вагітності. Фізіологія родів і післяродового періоду. Патологія родів. Патологія в післяродовий період. Фізіологія і патологія новонароджених тварин та молочної залози. Причини і форми неплідності. Гінекологічні захворювання. Стимулювання статевих функцій тварин.

2. Загальна та спеціальна хірургія. Основи профілактики хірургічної інфекції та організація хірургічної роботи. Фіксація та знеболювання тварин. Елементи хірургічних операцій. Ін'єкції, вливання, пункції. Запобігання рогоутворенню в телят і декорнуація дорослої великої рогатої худоби. Пов'язки. Кастрація тварин. Загальні дані про хірургічні захворювання, методи їх лікування і профілактики. Хірургічна інфекція та її клінічний прояв. Новоутворення, хвороби шкіри, кровоносних і лімфатичних судин, периферичних нервів. Хвороби в ділянці голови, шиї, черева і прямої кишки. Хвороби сечостатевих органів. Діагностика хвороб кінцівок. Хвороби м'язів, сухожилків, слизових сумок, суглобів та кісток. Хірургічні хвороби тварин в промислових комплексах. Короткі відомості про будову і функцію копит. Хвороби копит. Способи дослідження очей в тварин. Хвороби очей.

3. Епізоотологія та інфекційні хвороби. Морфологія, фізіологія та поширення мікроорганізмів у природі. Спадковість і мінливість мікроорганізмів. Вплив зовнішніх умов на мікроорганізми. Основи вчення про віруси. Вчення про інфекцію, імунітет, епізоотичний процес. Протиепізоотичні заходи. Дезінфекція, дератизація, дезінсекція. Терапія у разі інфекційних хвороб. Сибірка, анаеробні інфекції, пастерельоз, туберкульоз, бруцельоз, лептоспіроз, сальмонельоз, хламідіози, туляремія, лістеріоз, сказ, хвороба Ауескі, ящур, віспа, актиномікоз, аспергильоз, стахіботріотоксикоз, фузаріотоксикоз, трихофітія, набрякова хвороба поросят, колибактеріоз, сальмонельоз, диплококова інфекція, анаеробна дизентерія молодняку сільськогосподарських тварин, ротавірусна та реовірусна інфекції, актинобацильоз, аспергітоксикоз, дерматомікози. Хвороби молодняку. Хвороби рогатої худоби, свиней, коней птиці, дрібних тварин. Хвороби бджіл та ставкових риб.

4. Паразитологія та інвазійні хвороби. Біологічні основи паразитології. Загальні дані про інвазійні хвороби. Протипаразитарні заходи. Загальні дані про гельмінти та хвороби, які вони викликають. Діагностика гельмінтозів. Трематодози, цестодози, акантоцефальози, нематодози. Загальні дані про комах та хвороби, які вони викликають. Ентомози. Комахи – переносники збудників заразних захворювань. Акареформні кліщі та хвороби, які вони викликають. Паразитоформні кліщі. Загальні дані про найпростіші та хвороби, що ними викликаються. Піроплазмідози, кокцидіози, хвороби, що викликаються джгутиковими.

5. Клінічна діагностика хвороб тварин та внутрішні хвороби тварин. Основи клінічної діагностики тварин. Дослідження серцево-судинної, нервової та сечової системи, системи дихання, травлення, крові. Історія хвороби. Загальні заходи профілактики внутрішніх незаразних хвороб тварин. Основи загальної терапії та фізіотерапії, терапевтична техніка. Хвороби сечової, серцево-судинної і нервової систем. Хвороби органів дихання, травлення. Отруєння. Хвороби обміну речовин, ендокринної та імунної системи. Хвороби шкіри. Спадкові хвороби. Методика проведення диспансеризації тварин.

6. Патологічна фізіологія та патологічна анатомія. Патологія серцево-судинної системи, крові і органів кровотворення, органів дихання, травлення, сечостатевої, ендокринної та нервової систем. Патологія обміну речовин. Отруєння. Вчення про хворобу. Загальна етіологія. Роль факторів зовнішнього середовища у виникненні хвороб. Вчення про патогенез. Реактивність організму, запалення, некроз, атрофія, дистрофія, гіпертрофія і регенерація, пухлини, вади розвитку, смерть. Розлади теплорегуляції. Гарячка. Лейкози, інфекційні хвороби, мікози і мікотоксикози, інвазійні хвороби. Розтин трупів тварин.



### 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування обчислюються (за шкалою від 100 до 200).

Кожний вступник отримає екзаменаційний білет фахового вступного випробування, який містить 24 тестових завдання. Кожна правильна вказана відповідь оцінюється в 1 бал. Якщо відповідь є не вірною або зовсім відсутня, то вона оцінюється в 0 (нуль) балів.

Оцінки, виставлені за кожне завдання фахового вступного випробування, сумуються. Максимальна сума балів за всі завдання фахового випробування – 24.

Бали, отримані за виконання завдання фахового вступного випробування, переводяться у шкалу від 100 до 200 балів за таблицею 1.

Таблиця 1 – Таблиця переведення балів фахового вступного випробування в оцінку за 200 балів шкалою

| Максимальна кількість балів | Сумарна кількість балів | Оцінка за 200 бальною шкалою |
|-----------------------------|-------------------------|------------------------------|
| 24                          | 24                      | 200                          |
|                             | 23                      | 195                          |
|                             | 22                      | 190                          |
|                             | 21                      | 185                          |
|                             | 20                      | 180                          |
|                             | 19                      | 175                          |
|                             | 18                      | 170                          |
|                             | 17                      | 165                          |
|                             | 16                      | 160                          |
|                             | 15                      | 155                          |
|                             | 14                      | 150                          |
|                             | 13                      | 145                          |
|                             | 12                      | 140                          |
|                             | 11                      | 135                          |
|                             | 10                      | 130                          |
|                             | 9                       | 125                          |
|                             | 8                       | 120                          |
|                             | 6-7                     | 100-119                      |
|                             | 1-5                     | 0-99                         |

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

#### **4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового іспиту (тестові завдання) очно або дистанційно. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної (відбіркової) комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Фахове вступне випробування проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспиті вступник повинен пред'явити, який посвідчує особу (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, ID-картки), при пред'явленні якого він отримує завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахового вступного випробування. Тривалість іспиту – до 30 хвилин. Користуватися під підготовці друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними у розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

Розробив голова фахової атестаційної комісії к.в.н., доцент кафедри ветеринарної хірургії та репродуктології, декан факультету ветеринарної медицини Цимерман О.О.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про ветеринарну медицину: Закон України від 25.06.1992 № 2498-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-12#Text>.
2. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології.– К.: Мета, 2002.–319с.
3. Загальна ветеринарна хірургія /Панько І.С., Власенко В.М. та інші .– Біла Церква.– БДАУ.–367с.
4. Внутрішні хвороби тварин/ В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та інші, За ред.. В.І. Левченка.– Біла Церква, 1999.–Ч.1.–376с.
5. Внутрішні хвороби тварин/ В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та інші, За ред.. В.І. Левченка.– Біла Церква, 1999.–Ч.3.–544с.
6. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія: Підручник.– К.: Вища освіта, 2002 – 703с.
7. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: Підручник/ В.К. Чернуха, Ю.Г. Артеменко, В.Ф. Галат та інші., за ред. В.К. Чернухи.–К.:Урожай, 1996.–448с.
8. Левченко В.І. і ін. Клінічна діагностика хвороб тварин., Біла Церква, – 2004.–456с.
9. Лукин Е.И. Зоология: Учебник для вузов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ВО Агропромиздат, 1989. – 384с.: ил.
10. Хомич В. Т. та інші. Морфологія сільськогосподарських тварин /За ред. В.Т. Хомича //К.: Вища освіта. – 2003.
11. Мазуркевич А. Й. . та інші. Фізіологія тварин.: Підручник для ВНЗ І-ІV р. а. – Нова Книга. – 2008.

**Зразок «Екзаменаційний білет»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Державний біотехнологічний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В.о. ректора ДБТУ

\_\_\_\_\_ А.І. Кудряшов

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 р.

Ступінь вищої освіти Магістр

Спеціальність Н6 «Ветеринарна медицина»

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № \_\_\_\_\_**

**фахового вступного іспиту**

**1. Акушерські шпателі використовують з метою:**

1. для відокремлення м'язів від кісток у разі закритих методів фетотомії;
2. для відокремлення голови плода у разі закритих методів фетотомії;
3. для відокремлення шкіри від м'язів у разі закритих методів фетотомії;
4. для введення лікарських речовин.

**2. Причинами аспіраційної пневмонії є:**

- |                        |                                                               |
|------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 1. інфекційні хвороби; | 3. потрапляння сторонніх речовин у легені;                    |
| 2. гіпотрофія          | 4. занесення мікроорганізмів з ділянок гнійно-новонароджених; |
| септичного запалення.  |                                                               |

**3. Часткове висікання рани передбачає:**

1. видалення з порожнини рани нежиттєздатних тканин;
2. висікання у межах неушкоджених тканин, відступивши на кілька міліметрів від ранового краю;
3. видалення всіх грануляцій;
4. видалення гнійного ексудату.

**4. Характерними клінічними ознаками лептоспірозу є:**

- |                    |                                                         |
|--------------------|---------------------------------------------------------|
| 1. аборти;         | 4. орхіти та епідидиміти;                               |
| 2. гемоглобінурія; | 5. ураження суглобів;                                   |
| 3. некрози шкіри;  | 6. жовтяничне забарвлення слизових і серозних покривів. |

**5. Для дезінвазії пташників і вигулів використовують:**

- |                       |                               |
|-----------------------|-------------------------------|
| 1. емульсію себацилу; | 3. розчин карболової кислоти; |
| 2. емульсію бутоксу;  | 4. емульсію неостомазану.     |

Розробив голова фахової атестаційної комісії к.в.н., доцент кафедри ветеринарної хірургії та репродуктології, декан факультету ветеринарної медицини Цимерман О.О.

